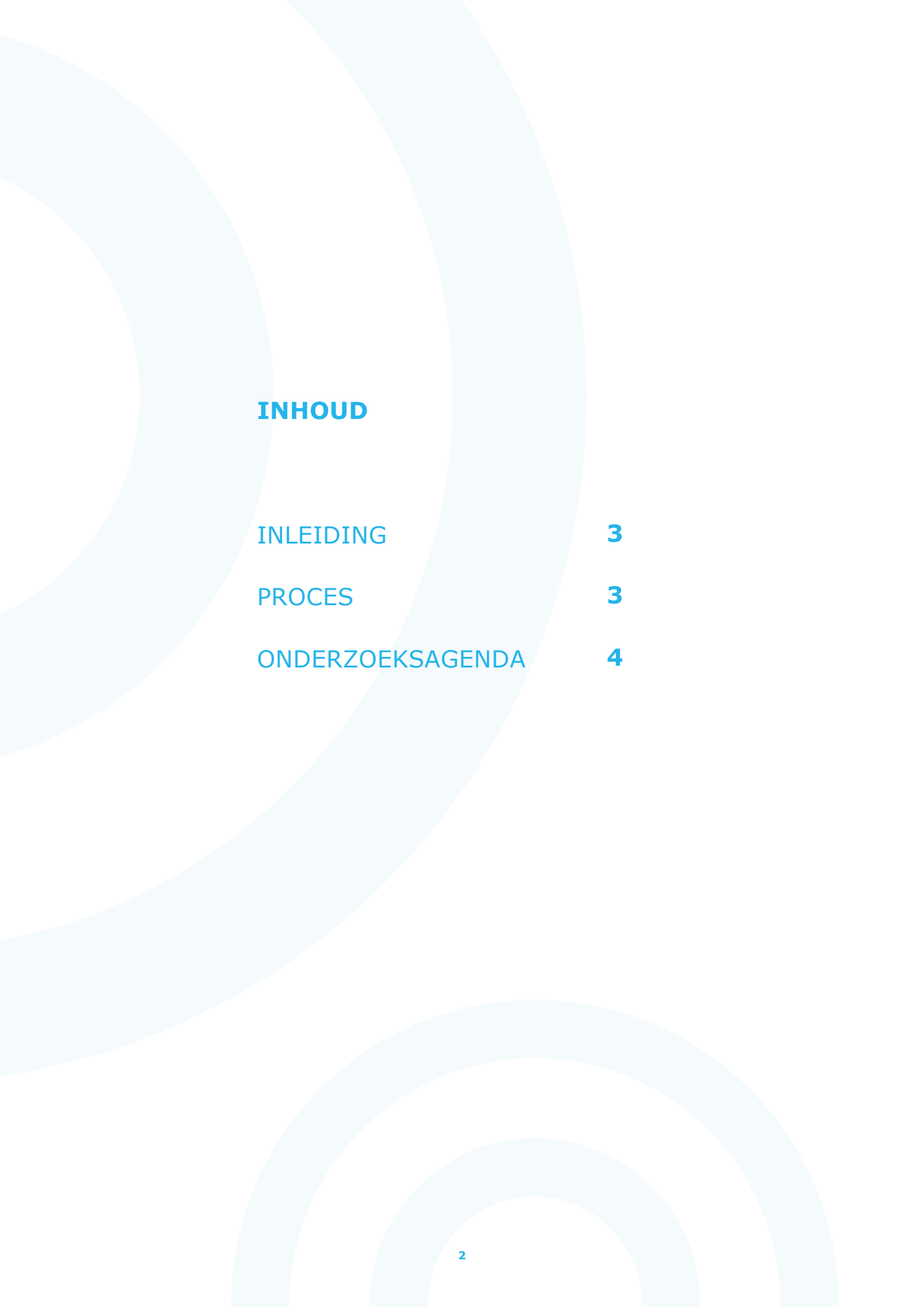

Onderzoek van 'leren' in het specialisme ouderengeneeskunde

INHOUD

INLEIDING **3**

PROCES **3**

ONDERZOEKSAGENDA **4**

INLEIDING

Het **specialisme ouderengeneeskunde** levert een bijdrage op veel faculteiten geneeskunde aan de opleiding tot arts en heeft inmiddels aan 5 van de 7 academisch medische centra een vervolgopleiding. Daarnaast is de afgelopen decennia het postacademisch onderwijs gegroeid.

Onderzoek van het 'leren' in de ouderengeneeskunde (basiscurriculum, opleiding tot specialist ouderengeneeskunde, postacademisch) vond en vindt in beperkte mate aan een aantal faculteiten geneeskunde plaats, gebaseerd op in de praktijk ervaren vragen, zonder gezamenlijk landelijke agendering vanuit het specialisme ouderengeneeskunde.

De voortgaande ontwikkelingen binnen de ouderengeneeskunde en de relevante context van de ouderenzorg voor opleiden en onderwijs, in combinatie met schaarste aan mensen en middelen, zijn nu de aanleiding om tot een gezamenlijke agendering te komen. De **gezamenlijke agenda** kan vervolgens een hulpmiddel zijn om te prioriteren, om samen te werken binnen het **onderzoek van 'leren' in de ouderengeneeskunde** (onderling en met anderen), om gezamenlijk te werken aan de voorwaarden voor dit onderzoek (tijd en middelen) en kan richting geven voor de komende 3-5 jaar.

Vertegenwoordigers van de beroepsgroep (Verenso: Vereniging van specialisten ouderengeneeskunde), vertegenwoordigers van de afdelingen specialisme ouderengeneeskunde van de geneeskunde faculteiten (IOSO: interfacultair overleg specialisme ouderengeneeskunde) hoogleraren en vertegenwoordigers studentenonderwijs, de hoofden van de opleidingen tot specialist ouderengeneeskunde verenigd in SOON (Samenwerkende Opleidingen Ouderengeneeskunde Nederland), aios (VASON; Vereniging voor artsen in opleiding tot specialist ouderengeneeskunde) en betrokken onderzoekers in medisch onderwijs binnen het specialisme ouderengeneeskunde (Martin Smalbrugge, Annemarie Moll, Ariadne Meiboom, Renee van der Leeuw, Esther Helmich) hebben om die reden gezamenlijk een onderzoeksagenda gemaakt, die ook voorgelegd is voor reactie aan studenten geneeskunde (via De Geneeskundestudent).

PROCES

Eind 2023 heeft Martin Smalbrugge het initiatief genomen om binnen het specialisme ouderengeneeskunde tot een gezamenlijke **onderzoeksagenda van onderzoek naar 'leren' binnen het specialisme ouderengeneeskunde** te komen (basiscurriculum, opleiding tot specialist ouderengeneeskunde, postacademisch) en een korte inventarisatie gemaakt van het onderzoek dat momenteel daarin plaatsvindt c.q. recent heeft plaatsgevonden, met ondersteuning van Annemarie Moll, Ariadne Meiboom en Esther Helmich.

Er heeft, met logistieke ondersteuning vanuit SOON, een tweetal bijeenkomsten met vertegenwoordigers van de groepen zoals genoemd in de inleiding, plaatsgevonden om tot een concept onderzoeksagenda te komen. Noodzakelijke randvoorwaarden voor **onderzoek van 'leren'** en samenwerking tussen afdelingen ouderengeneeskunde onderling en met andere medische/geneeskundige specialismes die zich met onderzoek van 'leren' bezighouden (zoals de huisartsgeneeskunde), zijn zijdelings onderwerp van gesprek geweest in deze bijeenkomsten.

De eerste bijeenkomst had een brainstorm karakter om de belangrijkste topics/onderzoeksvragen op gebied van 'leren' in de ouderengeneeskunde in basiscurriculum, opleiding tot specialist ouderengeneeskunde en in postacademisch onderwijs te inventariseren en te bediscussiëren.

In de tweede bijeenkomst werd gereflecteerd op de opbrengst van de eerste bijeenkomst en een prioritering aangebracht.

Op basis hiervan is een **conceptagenda** opgesteld die aan de aanwezigen en aan De Geneeskundestudent als vertegenwoordiger van de geneeskundestudent is voorgelegd voor reactie.

Daarna is een **definitieve agenda** opgesteld aan en alle betrokkenen gevraagd daarmee in te stemmen.

ONDERZOEKSAGENDA

Onderzoek van 'leren' in het specialisme ouderengeneeskunde

BASISCURRICULUM

Hoe kan de ouderengeneeskunde effectief bijdragen aan het opleiden van de dokters van de toekomst ten aanzien van:

- professionele ontwikkeling als arts
- houding ten opzichte van mensen in de 3e/4e levensfase
- communicatie met ouderen
- argumentaties voor behandel/niet-behandel besluiten
- focus op de mens met zijn ziektes (en polyfarmacie) en diens functioneren
- omgang met complexe problematiek op meerdere domeinen
- omgang met levenseinde problematiek
- multidisciplinair/interprofessioneel samenwerken
- gebruik van zorgtechnologie bij ouderen

OPLEIDING TOT SPECIALIST OUDERENGENEESKUNDE

- Leren omgaan met onzekerheid door aios in een complexe ouderenzorg en ouderengeneeskunde met veel diversiteit
- Verbinding werkplekleren-cursorisch onderwijs:
  - Wat zijn bepalende aspecten van het werkplekleren voor het opleiden van een specialist ouderengeneeskunde?
  - Wat is de waarde van opleidersgroepen en een goede vorm van opleidersgroep-organisatie?
  - Welke voorwaarden zijn nodig voor het 'leren'?
- Leren omgaan met diversiteit aan aios -op velerlei vlak- door opleiders/docenten
- Onderzoek van 'leren' met betrekking tot belangrijke inhoudelijke ouderengeneeskunde topics (pro-actieve zorgplanning, gezamenlijke besluitvorming, polyfarmacie, multidisciplinair/interprofessioneel werken, werkplezier van specialist ouderengeneeskunde)

POSTACADEMISCH ONDERWIJS

- Onderzoek naar audit and feedback als methode voor postacademisch onderwijs c.q. postacademische kennisontwikkeling

Deze agenda is opgesteld samen met en is onderschreven door vertegenwoordigers van:

De beroepsgroep (Verenso), aios (VASON), de afdelingen specialisme ouderengeneeskunde van de geneeskunde faculteiten: hoogleraren (IOSO), secties studentenonderwijs, hoofden van de opleidingen tot specialist ouderengeneeskunde (SOON), onderzoekers in medisch onderwijs binnen het specialisme ouderengeneeskunde (Martin Smalbrugge, Annemarie Moll, Ariadne Meiboom, Renee van der Leeuw, Esther Helmich) en De Geneeskundestudent.